

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(підпис)

“ _____ ” _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня освіти

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему:

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ
ПІДВИЩЕННЯ ПАТ ОДЕСКАБЕЛЬ»**

(назва теми)

Виконавець:

студент ФЕУП

Мітрян Василь Вікторович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій Олег Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1 Сутність конкурентоспроможності діяльності підприємства, цілі, функції та принципи її побудови.....	7
1.2 Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства та їх основні види	
1.3 Особливості конкурентоспроможності підприємств.....	21
РОЗДІЛ 2 КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ ОДЕСКАБЕЛЬ.....	26
2.1 Загальні відомості ПАТ "Одескабель" та специфіка його діяльності.....	26
2.2 Аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «Одескабель».....	32
2.3 Оцінка конкурентоспроможності ПАТ Одескабель.....	46
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПАТ ОДЕСКАБЕЛЬ.....	58
3.1 Реструктуризація підприємства ПАТ «Одескабель».....	58
3.2 Впровадження Microsoft Dynamics Ax.....	66
Висновки.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	75

ВСТУП

Тема конкурентоспроможності є актуальною вже багато років. Сьогодні зростання ділової активності та поява стратегічних несподіванок призводять до загострення необхідності пошуку перспективного напрямку розвитку компанії. Основною причиною великого інтересу багатьох науковців і практиків до цього питання є недостатня конкурентоспроможність, яка суттєво впливає на досягнення основної стратегічної мети підприємства, а саме збільшення обсягів реалізації товарів, послуг і, відповідно, максимально можливого збільшення прибутку.

Як відомо, конкуренція є однією з основних ознак ринку. Економіка, тому виникає необхідність адаптації до конкурентних умов підприємств усіх галузей народного господарства. У системі маркетингу компанія, що працює на ринку, розглядається не окремо від інших компаній, а з урахуванням усіх взаємозв'язків та інформаційних потоків, які зв'язують її з іншими суб'єктами ринку [2, с 37].

У кожної компанії є кінцева мета, найчастіше це перемога в конкурентній боротьбі. Дуже важливо здобути перемогу не один раз і не випадково. Перемога має бути природним результатом своєчасних, постійних і навіть грамотних зусиль компанії. Зараз у сфері торгівлі велика конкуренція. Це відображається не тільки в зростанні ринку послуг, кількості відкриттів фабрик і магазинів, але і в позитивній динаміці вимог до торгових компаній з боку покупців, люди стають більш вимогливими до якості та кількості пропонованих послуг. ця область. Тому для економічного успіху торговельного підприємства необхідна висока конкурентоспроможність [4, С. 76].

Ступінь вивчення теми. Питаннями конкурентоспроможності підприємств, її економічної ефективності займається і в даний час велика кількість вчених та дослідників. Приміром, можна назвати таких як: А.А. Алексєєв, М.Ю. Буртовий, Л.І. Гасан, А.А. Діденко, О.М. Домот, П.Ф. Друкер,

Н. Носірі, О.М. Соколова, К.В. Стригіна, А.В. Тебекін, А.С. Трошин, Г.Ф. Юркова та багато інших.

Метою роботи є вивчення особливостей оцінки економічної ефективності конкурентоспроможності підприємства на прикладі ПАТ Одескабель.

Для реалізації цієї мети було поставлено такі завдання:

1. розглянути конкурентоспроможність підприємства, її цілі та функції, принципи її побудови;
2. вивчити фактори, що впливають на конкурентоспроможність підприємства та її основні види;
3. визначити етапи формування конкурентоспроможності підприємства, а також вивчити показники з метою оцінки її економічної ефективності;
4. дати організаційно-економічну характеристику ПАТ Одескабель ;
5. проаналізувати фінансово-господарську діяльність ПАТ Одескабель;
6. провести оцінку конкурентоспроможності діяльності ПАТ Одескабель;
7. розробити заходи із вдосконалення конкурентоспроможності діяльності як основи досягнення стратегічної конкурентної переваги підприємства;
8. провести оцінку ефективності запропонованих заходів.

Для вирішення поставлених завдань та перевірки вихідних припущень було використано комплекс методів дослідження: загальнонаукові методи пізнання, статистичні та нормативні методи дослідження, вертикальний та горизонтальний аналіз бухгалтерського балансу.

Об'єктом дослідження у роботі є ПАТ Одескабель ".

Предметом є оцінка конкурентоспроможності ПАТ Одескабель.

Для визначення практичної значущості даної роботи було проаналізовано статистичну та бухгалтерську звітність оцінюваного підприємства.

Тому практична значущість дослідження полягає в тому, що пропозиції щодо підвищення конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель» можуть бути реалізовані на практиці. Запропоновані автором заходи та напрямки підвищення економічної ефективності конкурентоспроможності досліджуваного

підприємства мають як теоретичне, так і практичне значення для подальших досліджень і розробок.

Робота складається з вступу, трьох розділів, об'єднаних параграфами, висновків, бібліографічного списку

Висновки

Метою дипломної роботи було підвищення конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель». В свою чергу, досягнення мети дипломної роботи вимагало виконання певних задач. Спираючись на вивчення теоретичних та методичних засад управління Конкурентоспроможністю підприємства можна зробити такі висновки.

Конкурентоспроможність підприємства — це її перевага над іншими фірмами, що випускають аналогічні товари. Як відомо, визначення рівня конкурентоспроможності відбувається у процесі управління. На сьогоднішній день, у всіх сферах життя управління грає Велику роль. Під терміном управління розуміється процес планування, організації, мотивації, а також контролю, необхідного для формулювання та досягнень цілей організації. Будь-яка організація потребує грамотного та ефективного управління конкурентоспроможністю.

Від якості управління конкурентоспроможністю підприємства багато в чому залежить довгостроковість успіху у галузі. Існують різні інструменти управління конкурентоспроможністю. Також існує безліч методів управління та оцінки конкурентоспроможності. Усі вони мають свої переваги та недоліки. Визначення ефективності застосування того чи іншого методу аналізу буде залежати від ринкового середовища, в рамках якого функціонує компанія. У процесі написання роботою були вивчені теоретичні, аналітичні та проектні аспекти розробки діяльності просування товару з прикладу організації ПАТ «Одескабель».

Отже вирішувалися наступні завдання:

1. Охарактеризовано діяльність ПАТ «Одескабель». Сьогодні «Одескабель» центр вітчизняної кабельної промисловості, що входить до 50-ти найбільших світових виробників кабельної продукції. Підприємство здатне повністю забезпечити потреби України та СНД у кабельній продукції, частка експорту становить близько 20%. За роки існування

компанія стала беззаперечним лідером з виробництва кабелів зв'язку в Україні та одним з провідних кабельних заводів у країнах СНД.

2. Одеський кабельний завод спеціалізується на виробництві телекомунікаційних кабелів і майстрів і виробляє широкий асортимент мідних і волоконно-оптичних кабелів зв'язку, радіочастотних кабелів і цифрових або локальних кабелів, що стали необхідними в останні десятиліття, що є найширшим у Співдружності. Нації є.
3. Охарактеризовано та проаналізовано тенденції розвитку сфери діяльності компанії. Кабельна промисловість є важливою частиною інфраструктури та технологічного розвитку сучасного світу. Останніми роками спостерігається зростання попиту на кабельні рішення, особливо в сферах телекомунікацій, енергетики та Інтернету речей. Перспективи подальшого розвитку галузі прогножуються, але вони багато в чому залежатимуть від технологічних та регуляторних змін у майбутньому. Кабельна промисловість може підвищити свою ефективність у різних сферах, таких як зменшення споживання енергії та використання енергоефективних технологій. Ще одним важливим аспектом є створення перспективних дизайнів кабельно-провідникової продукції, кабельні компанії також можуть активізувати свою інноваційну діяльність і розробляти високотехнологічну продукцію. Ще одна можливість фінансування – співпраця з вітчизняними компаніями над спільними інноваційними проектами. Важливим фактором також є зменшення використання металу у виробництві за рахунок використання альтернативних матеріалів. Крім того, велике значення має створення інтелектуальної власності та сприяння раціоналізації та винахідництву. Для кабельних компаній також надзвичайно важливо прийняти міжнародні стандарти управління якістю та спільними зусиллями захистити інтереси вітчизняних виробників.
4. Проведено стратегічний аналіз зовнішнього середовища компанії.
5. Визначено мікро- та макрофактори середовища. Розроблений PEST аналіз.

6. Проведено аналіз внутрішнього середовища підприємства. Проведення аналізу динаміки основних економічних показників підприємства, аналіз ресурсів підприємства та ефективності їх використання з метою висновків про загальну ефективність підприємства. Також проведено аналіз показників фінансового стану, фінансової стійкості та платоспроможності за рік. На основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища було проведено SWOT-аналіз компанії.
7. Розроблено комплексний аналіз проблемних питань, які визначені темою дослідження магістерської кваліфікаційної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кобелева, Т. О. Електротехнічна галузь України: сучасний стан та перспективи розвитку. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ, 2011. № 26. С. 34-44.
2. Куреда, Н. М. Світовий ринок електротехнічної продукції та позиціонування на ньому українських підприємств. URL: http://www.confcontact.com/2007apr/EK8_kureda.php (дата звернення: 14.10.2023).
3. Звіт про управління ПАТ «Одескабель» за 2022 рік.
4. Веснін В.Р. Основи управління: Навчальний посібник. М: Еліт-2000. 440 с.
5. Одеський кабельний завод. Вікіпедія. URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/ Одесский_кабельный_завод](https://ru.wikipedia.org/wiki/Одесский_кабельный_завод) (дата звернення: 14.10.2023).
6. Форма № 2 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)" ПАТ «Одескабель».
7. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://odeskabel.com/ru/about-us/history.html> (дата звернення: 14.10.2023)..
8. Гринюк Н. В. Шляхи покращення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. *Наукові розробки молоді на сучасному етапі. Київський національний університет технологій та дизайну*, 2018. 160 с.
9. Кошельок Г.В. Сучасні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 14-15 вересня 2018 р.). Одес. Нац. екон. ун-т, МОН України. Одеса, 2018. С. 15-16.
10. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю., Дзюбка М. Ю. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємств молочної галузі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №. 11. С. 12-14.

11. Заславська С. І. Шляхи вдосконалення підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійної освіти. *Вісник післядипломної освіти*. 2015. №. 15. С. 63-74.
12. Зянько В. В., Дун Ч. Сутність та шляхи підвищення ефективності використання конкурентоспроможності. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2017. №. 22, Вип. 8. С. 26-29.
13. Інноваційне право: науково-практичний посібник за заг. ред. С. В. Глібка, Ю. В. Георгієвського, О. В. Розгон. Харків: Право, 2019. 246 с
14. Консолідована фінансова звітність ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»» за 2016 рік. URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/87504/165/templ> (дата звернення: 22.05.2022)
15. Консолідована фінансова звітність ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»» за 2017 рік. URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/113023/165/templ> (дата звернення: 22.05.2022)
16. Контактна інформація. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://www.odeskabel.com/ua/contacts.html> (дата звернення: 22.05.2022)
17. Костюк Т. П. Мотивація конкурентної діяльності в сучасних умовах господарювання. *«Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування*. 2010. №. 1 (51). С. 175-178.
18. Кріль В. С. Конкурентоспроможності та удосконалення господарської діяльності (на прикладі ТОВ «Рома»): дис. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2017. С. 126.
19. Кучер Л. Ю., Кучер А. В. Шляхи підвищення конкурентоспроможності. *Економіка АПК*. 2013. С. 70.
20. Кучерява А. С. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2015. №. 40. С. 38-44.
21. Лисенко Л. А., Лысенко Л. А. Оцінка конкурентоспроможності промислового підприємства. 2010. 224 с.

22. Литвин З. Б. Необхідність аналізу конкурентоспроможності в умовах господарювання. *Економічний аналіз*. 2016. № 25, № 2. С. 99-107.
23. Мазнев Г. Є. Конкурентна діяльність як фактор підвищення ефективності агровиробництва. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. №5 С. 36-47.
24. Маханькова Т.П. Сутність та еволюція понять та поглядів на кадровий потенціал. У світі наукових відкриттів. 2010. № 1-2. С. 67-72
25. Микитюк П. П, Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Сковчиляс С. М. Конкурентоспроможність та розвиток підприємства. Навчальний посібник. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
26. Микитюк Ю. І. Шляхи підвищення ефективності конкурентоспроможності будівельної організації. *Економічний аналіз*. 2018. № 28, № 4. С. 212-217.
27. Напрями оптимізації державної політики в сфері розвитку трудового потенціалу України: аналіт.доп. / О. О. Кочемировська. К. : НІСД, 2013. 38 с.
28. Нитута К. О. Значення мотивації праці педагогічних працівників в управлінській діяльності у дошкільному навчальному закладі //Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції" Теоретико-методологічні засади професійної підготовки керівників навчальних закладів" 2016. С. 322-329.
29. Орлик І. О., Васильців Т. Г. Шляхи підвищення ефективності інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств роздрібною торгівлі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. № 15 (2). С. 98-100.
30. Охота В. І. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств готельної індустрії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 5. С. 46-49.
31. Погорелов С. М., Леденко О. В., Матяж О. А. Дослідження шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства. *Вісник Національного технічного університету ХПІ. Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2015. № 26. С. 76-82.

32. Полегенька М. А. Особливості конкурентоспроможності в агропромислових підприємствах України. *Агросвіт*. 2017. №. 6. С. 49-54.
33. Політика якості. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://www.odeskabel.com/quality/politikakachestva.html> (дата звернення: 22.05.2022)
34. Портфоліо. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://www.odeskabel.com/ua/about/portfolio.html> (дата звернення: 22.05.2022)
35. Форма № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)" ПАТ «Одескабель».
36. Продукція. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://www.odeskabel.com/ua/products.html> (дата звернення: 22.05.2022)
37. Рибалко П., Гриб Т., Клименченко Т. Проблеми і шляхи підвищення ефективності фізичного виховання у вищому навчальному закладі фізкультурного профілю. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*: зб. наук. праць./гол. ред. ВМ Костюкевич. 2017. №. 4. С. 217-221.
38. Річна фінансова звітність підприємства за 2019. URL: https://smida.gov.ua/db/feed/showform/fin_general/8718 (дата звернення: 22.05.2022)
39. Річна фінансова звітність підприємства за 2020. URL: https://smida.gov.ua/db/feed/showform/fin_general/37422 (дата звернення: 22.05.2022)
40. Річна фінансова звітність підприємства за 2021. URL: https://smida.gov.ua/db/feed/showform/fin_general/57878 (дата звернення: 22.05.2022)
41. Романова Т. В., Іванець Л. О. Шляхи підвищення інноваційної активності промислових підприємств України. *Ефективна економіка*. 2015. №. 1.
42. Самойлик Ю. Ефективність управління розвитком м'ясної галузі та шляхи її підвищення. *Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]*. 2015. №. 11. С. 187-195.

43. Семенова В. Г. Напрямки підвищення ефективності управління інтелектуальною власністю підприємства. *Миколаївський національний університет імені ВО Сухомлинського. Випуск*. 2015. Т. 6. С. 472-476.
44. Семенчук І. М., Мала К. Ю. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості. *Агросвіт*. 2019. №. 4. С. 56-61.
45. Сімсон О. Е. Правова модель державно-приватного партнерства як інструмент гармонізації публічних і приватних інтересів в конкурентній стратегії України : дис. , 12.00. 03/ОЕ Сімсон, 2015.
46. Управління персоналом: Підручник для вузів / Под ред. Т.Ю. Базарова, Б.Л. Єреміна. - 2-ге вид., Перероб. та дод. - М: ЮНІТІ, 2002
47. Харів П. С., Микитюк П. П. Аналіз стану конкурентного розвитку промислових підприємств та шляхи його стимулювання. *Економічний аналіз*. 2014. №. 16, № 2. С. 187-195.
48. Хобта В. М., Комар Г. О. Оцінка конкурентного потенціалу підприємства. *Економіка промисловості*. 2009. №. 1. С. 102-109.
49. Шавшин О. С. Стратегія конкурентного розвитку підприємства. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука*. 2017. №. 3 (2). С. 167-171.
50. Шацька З. Я., Ганзюк Т. Д. Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємств гірничодобувної промисловості в сучасних умовах. *Причорноморські економічні студії*. 2016. №. 10. С. 158-161.
51. Шляга О. В., Гальцев М. В. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. Вип. 2014. Т. 7. С. 66-75.
52. Щодо регулювання надання першого робочого місця в Законі України «Про зайнятість населення». Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/932/>. (дата звернення: 28.05.2022)